

Видатні українці:

*Михайло
Юліанович
Брайчевський
(1924–2001)*

6 вересня 2024 року виповнилося 100 років великому вченому Михайлові
Брайчевському.

Доктор історичних наук, професор Києво-Могилянської Академії, заслужений
діяч науки і техніки, дійсний член Наукового Товариства імені Шевченка,
Українського історичного товариства та Української Вільної Академії наук у
США, лауреат премій фундації Антоновичів та Михайла Грушевського - це лише
малий перелік регалій Михайла Брайчевського.

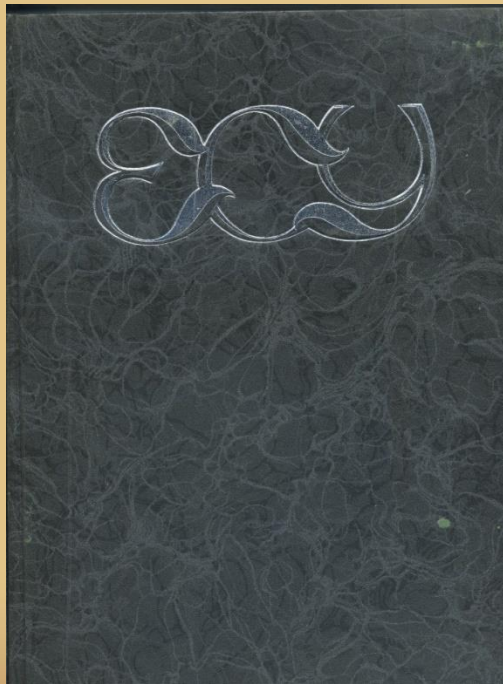
Михайло Брайчевський залишив за собою не лише великий науковий доробок, а й
добру пам'ять про свою безкомпромісність, наукову принциповість і
громадянську позицію.

Творчість Михайла Брайчевського випала, в основному, на роки радянського
тоталітарного режиму, пом'якшеного на короткий період хрущовською
"відлигою".

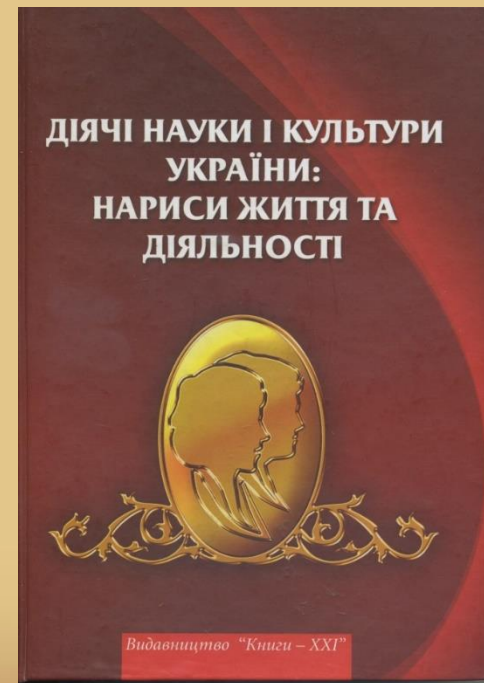
"Не знаємо іншого українського історика в тому часі, - написав президент
українського історичного товариства, український науковець зі США Любомир
Винар у передмові до вибраних творів Брайчевського, - який мав відвагу й
мужність виступити відкрито проти фальсифікації українського історичного
процесу і русифікації України."

Народився 6 вересня 1924 року у Києві. Закінчив Київський університет (1948 рік), в якому навчався на історичному та філософському факультетах,

С10197/3

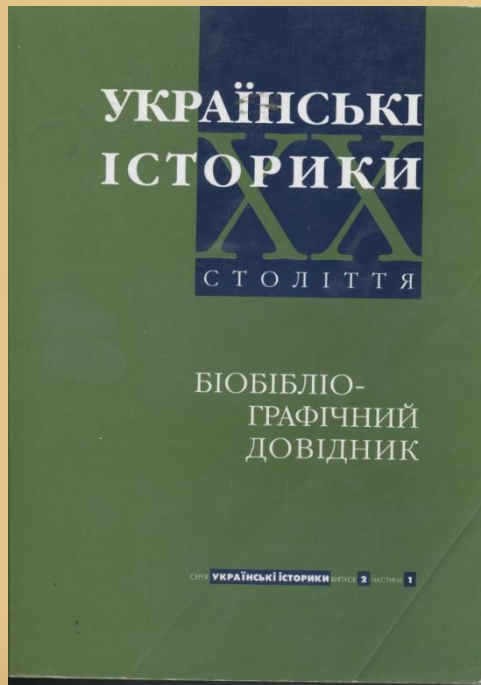

б/ш

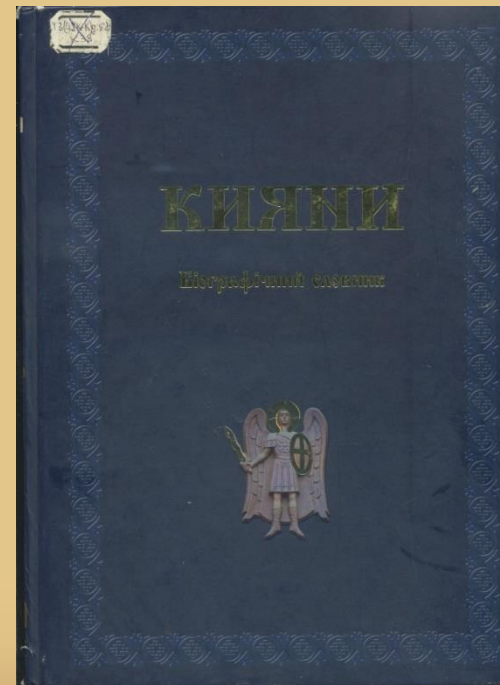

З студентських років Брайчевський брав участь в археологічних експедиціях, з вересня 1945 року, не припиняючи навчання в університеті, починає працювати художником-креслярем в Інституті археології Національної Академії Наук України і 1948 року стає його молодшим науковим співробітником, а 1955 року – старшим.

ВА648185

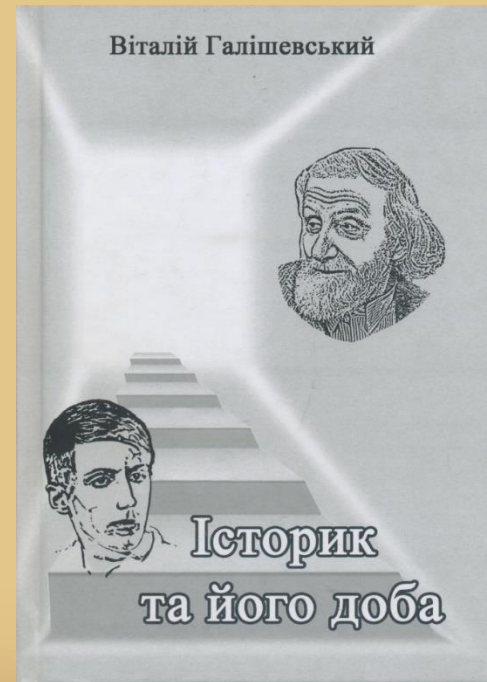
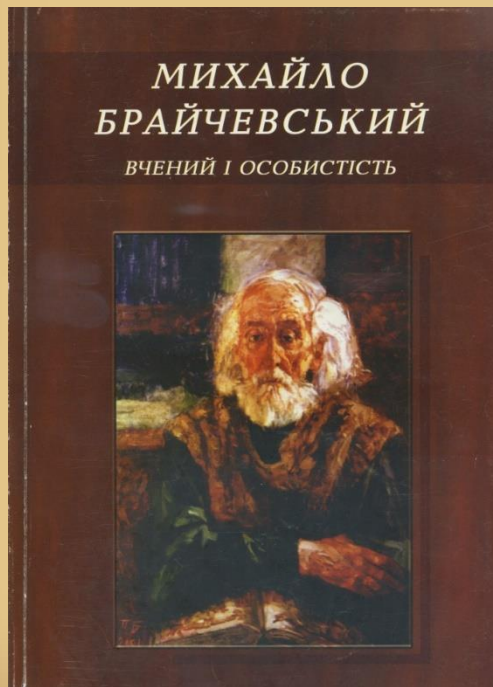
СО26033

Веде розкопки на Правобережжі. Наприкінці 50-х рр. у Браїчевського була готова докторська дисертація, присвячена антському періоду вітчизняної історії. Окремою галуззю інтересів Браїчевського був Київ. З юнацьких років він вивчав рідне місто, був одним з натхненників і активних учасників інвентаризації його пам'яток архітектури.

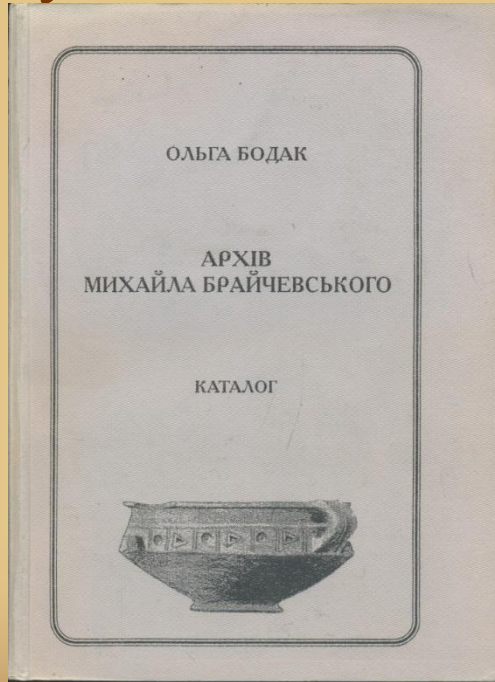
ВС42173

ВА827261

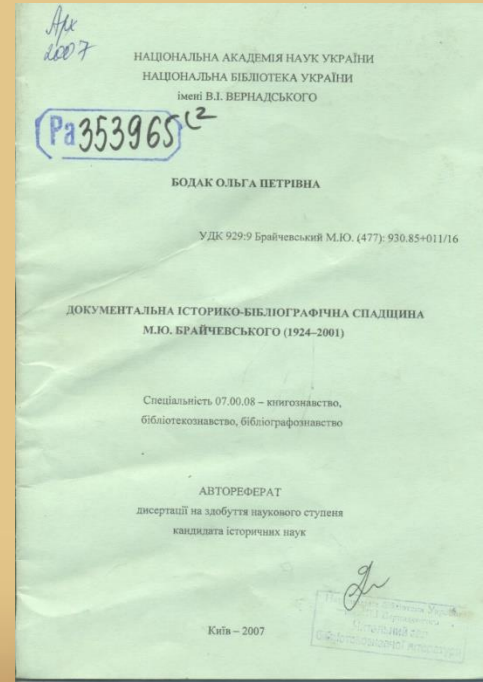

В 1960-1968 роках Брайчевський працює в Інституті історії АН України. Проте 1968 році в 60-х рр. був учасником багатьох творчих вечорів, зібрань, клубів, серед яких Клуб творчої молоді, що став осередком інтелігенції Києва. Брайчевського звільняють з роботи. Причиною була його бурхлива громадська діяльність, сміливі принципові виступи, а головним чином праця «Приєднання чи возз'єднання?» (1966 року), яка поширювалася в самвидаві (надрукована 1972 року в Канаді).

ВА685470

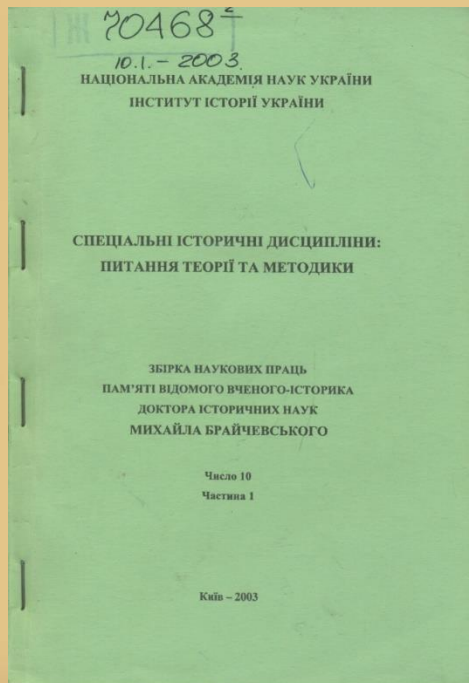

РА353965

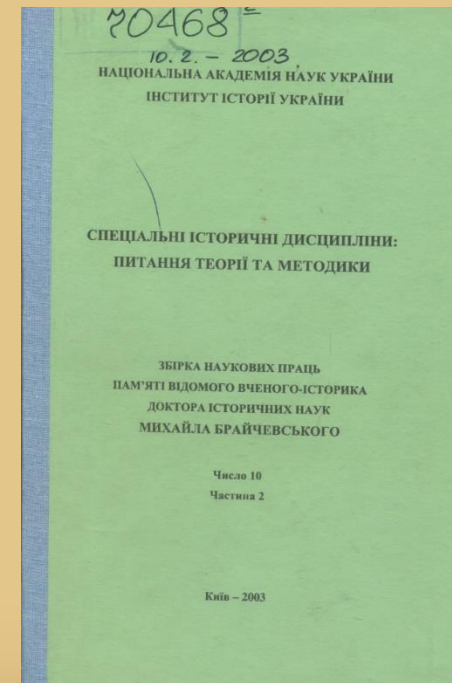

В 1970 році він повертається до Інституту археології і стає старшим науковим співробітником Київської постійно діючої експедиції. Брайчевського знову звільняють з роботи.

Ж70468.10.1-2003

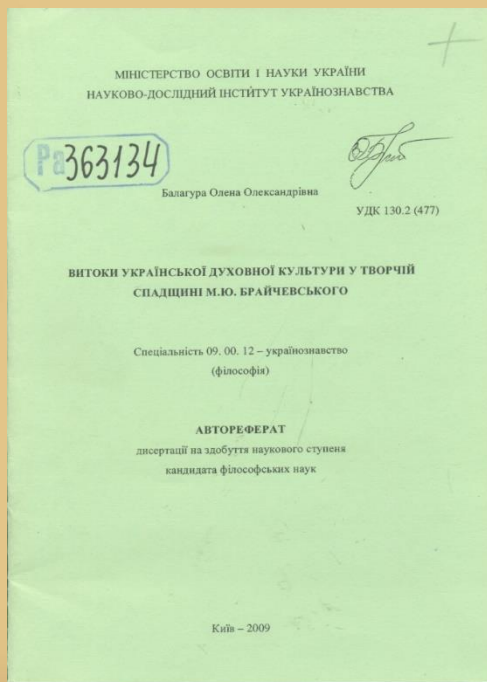

Ж70468.10.2-2003

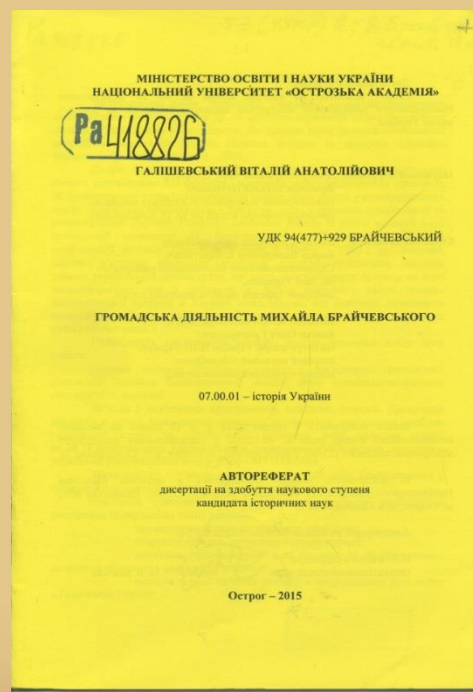

Позбавлений можливості працювати в наукових установах він займався питаннями охорони старожитностей Києва, консультував молодих археологів, істориків, письменників, кіномитців.

РА363134

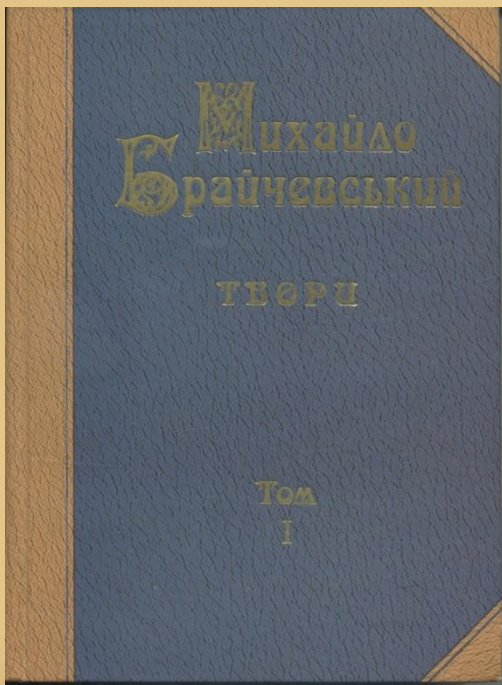

РА418826

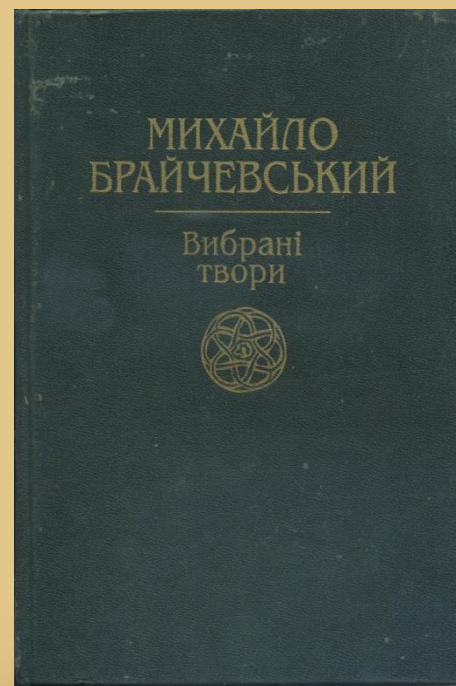

В ці ж роки розкриваються його таланти як самобутнього художника (створено низку історичних портретів діячів Київської Русі) та глибокого й оригінального філософа й поета.

В348230/1

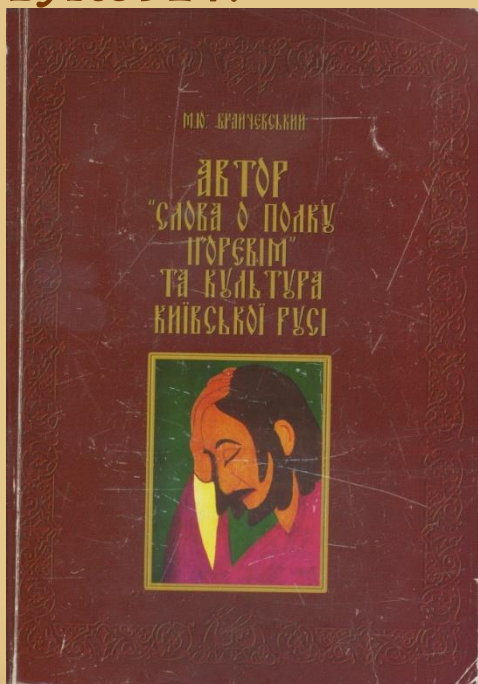

ВА594353

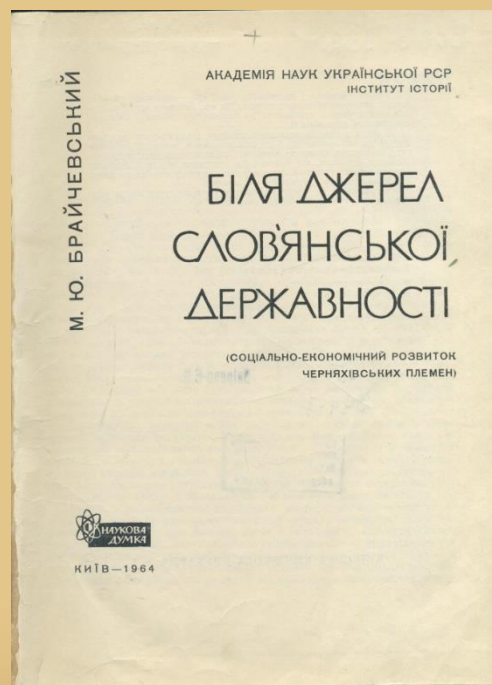

З часу поновлення на роботі в Інституті археології 1979 року, а особливо після суспільно-політичних змін з середини 80-х рр. Брайчевський видає чимало нових праць. У 1989 році Брайчевський захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора історичних наук.

ВА659247

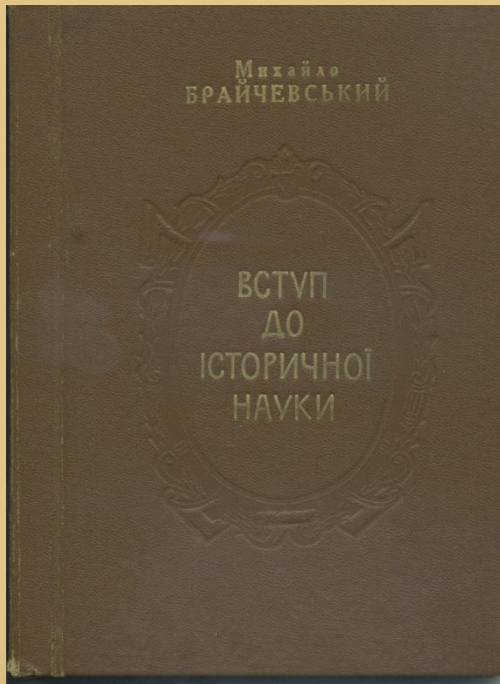

ВО934992

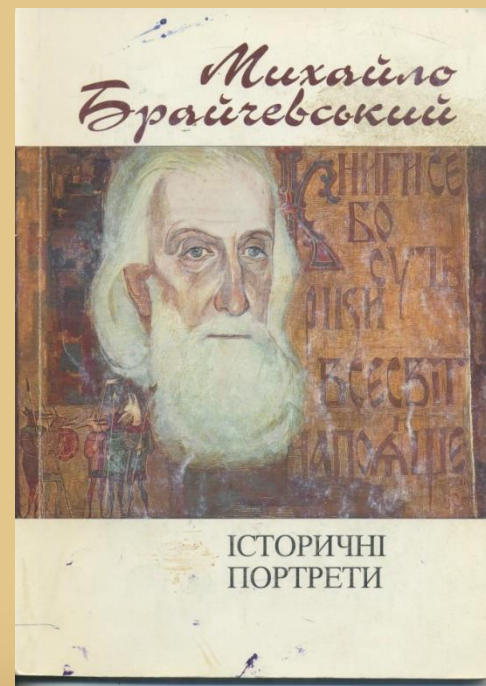

Дослідження Брайчевського виходять у монографіях: «Походження Русі» (1968 рік), «Римська монета на території України» (1959 рік), «Коли і як виник Київ» (1963 рік), «Біля джерел слов'янської державності» (1964 рік), «Утвердження християнства на Русі» (1988 рік), «Походження слов'янської писемності» (1998 рік).

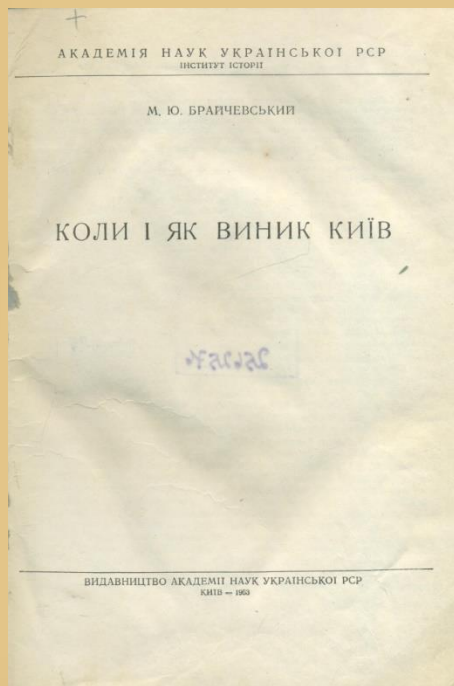
ВА564523

ВА594412

BO884089

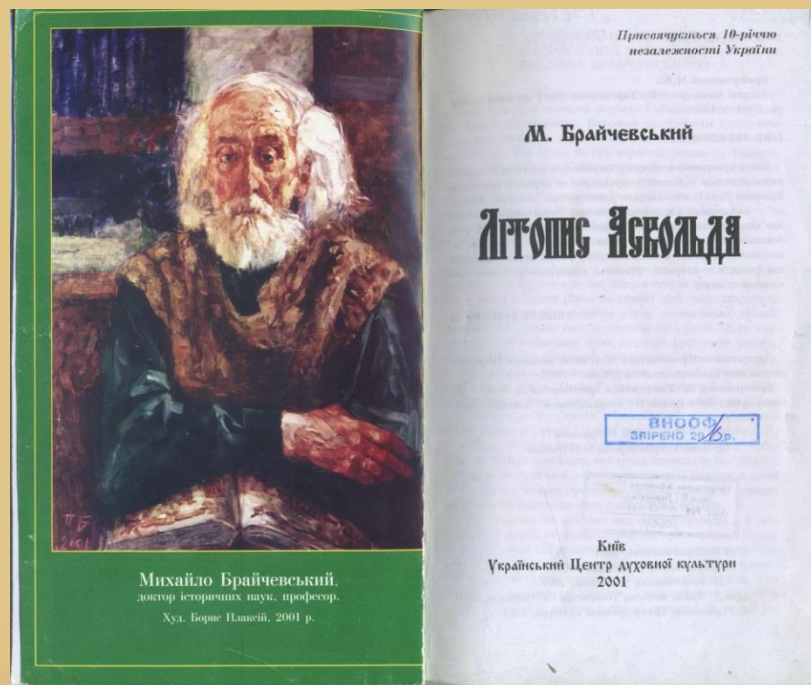
BO930304

ВА559687

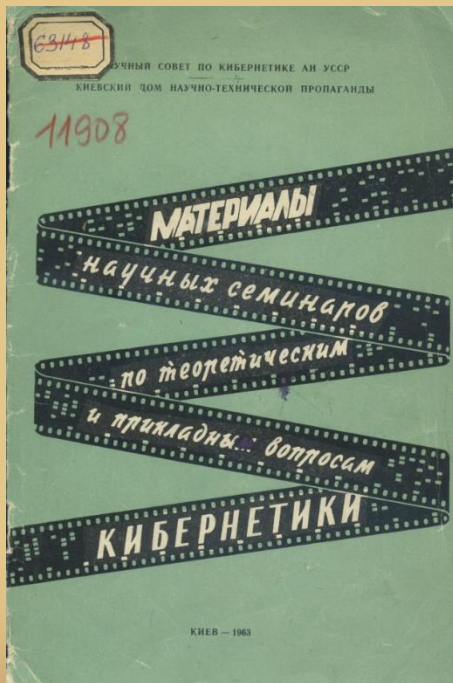

ВА610350

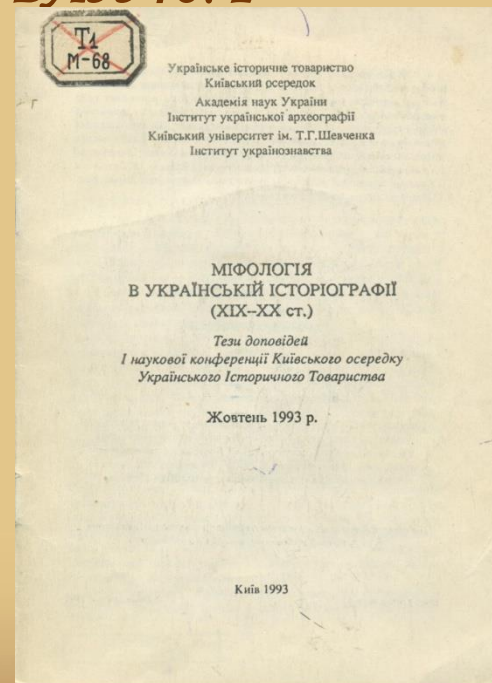

Брайчевський був одним з перших, хто усвідомив значення кібернетики для обробки археологічних матеріалів. Про широту його інтересів свідчать праці «Джерелознавство і кібернетика» (1965 рік), «Археологія і кібернетика» (1968 рік), «Альбрехт Дюрер та український ренесанс» (1971 рік), «Життя Веласкеса» (1967 рік), «Вальтер Скотт і історія» (1971 рік), «Архітектурні пам'ятки вірменської колонії у Кам'янці-Подільському» (1967 рік), «До 200Брайче-річчя Артема Веделя» (1967 рік).

РА8621

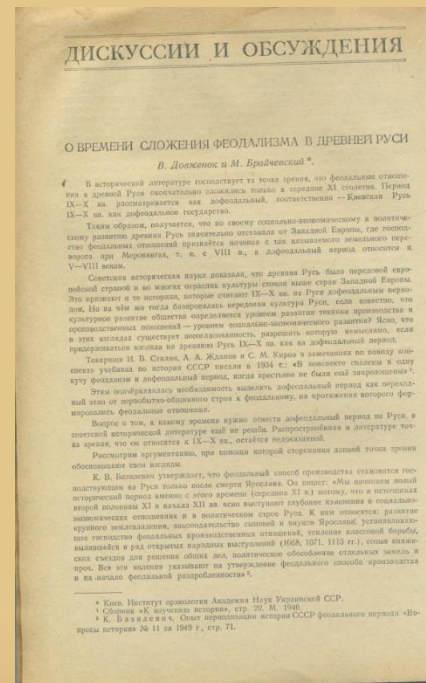
ВА554671

ВА603177

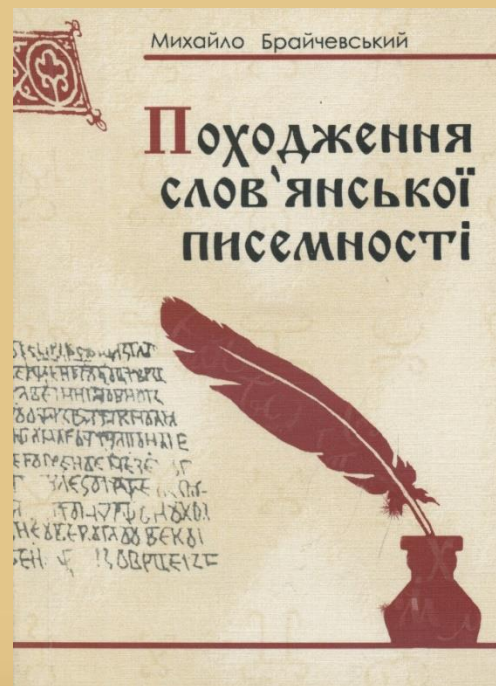

Айзеншток 10140/15

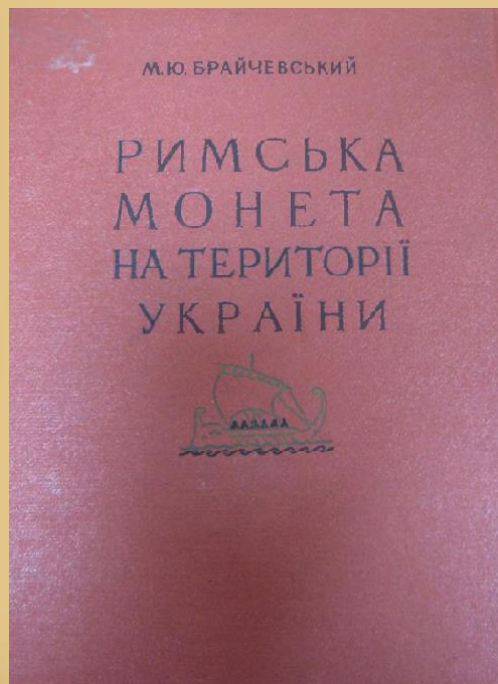
Останній період життя вченого (90-ті рр.) були часом інтенсивної наукової та громадської діяльності. Вийшли його книги «Скарби знайдені та незнайдені» (1992 рік), «Походження слов'янської писемності» (1998 рік), «Конспект історії України» (1993 рік), «Вступ до історичної науки» (1995 рік). Брайчевського обирають професором Києво-Вульфовської академії.

АО268137

Виставка його живописних творів «Історичні портрети» з успіхом експонуються в Києві та Лондоні. Помер 23 жовтня 2001 року.

BO730999

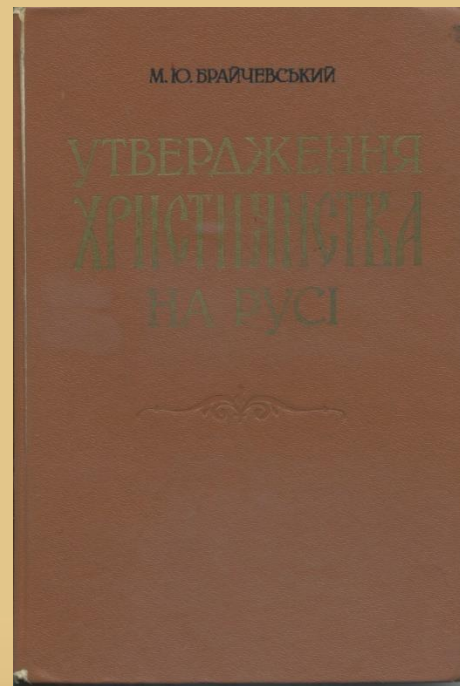
BA548707

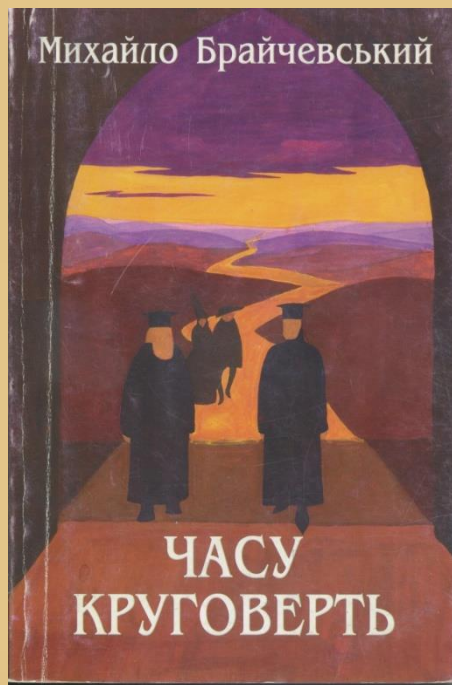
ВА505728

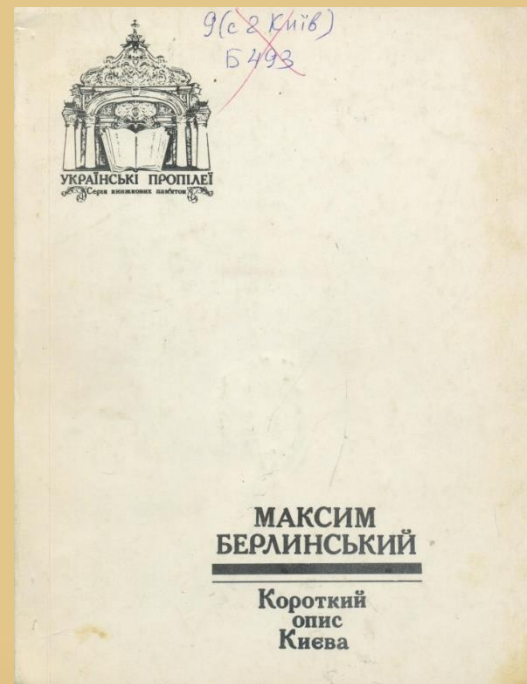
ВА475040

ВА637708

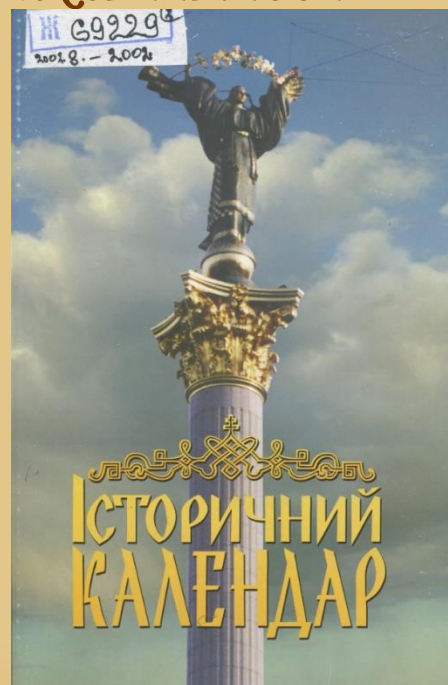
ВА753665

Онищенко Ж2.2002.11.51-52

Ж69229.2002

Джерела:

<http://kraykiev.blogspot.com/2014/09/blog-post.html>

<https://uk.wikipedia.org>

<https://www.radiosvoboda.org/a/919989.html>

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО,
ВИДДІЛ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВСІ ПРАВА ЗАХИЩЕНІ © ВСКД НБУВ М.Н.С. І. А. ПРОКОШИНА